

AKTUALIA

CURRENT EVENTS

Katedra Malarstwa
Instytut Sztuki

Wydział Artystyczny
w Cieszynie

Uniwersytet Śląski
w Katowicach

The Chair of Painting
The Institute of Art

The Artistic Faculty
in Cieszyn

The University of Silesia
in Katowice

2013

Wydział Artystyczny

INSTYTUT SZTUKI
w Cieszynie

Publikacja Katedry Malarstwa
Instytutu Sztuki Wydziału Artystycznego w Cieszynie
zrealizowana ze środków finansowych Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach
w ramach badań statutowych

Publication of Painting Department, Institute of Art,
Faculty of Fine Arts in Cieszyn
Accomplished in framework of the status research
with the financial resources of University of Silesia in Katowice

© Copyright 2013 by Uniwersytet Śląski w Katowicach
© Copyright 2013 for University of Silesia in Katowice

Redaktor serii *Sztuka i Dydaktyka*/Editor of *Art and Didactic Series*: Tadeusz Rus

Redakcja/Editing: Roman Maciuszkiewicz
Korekta i redakcja techniczna/Correction and technical editing: Ewa Zys-Gruszczynska
Tłumaczenie/Translation: Maria Stec, Zdzisław Ciuk (biogramy/biographies)
Zdjęcia/Photographs: Jerzy Pustelnik, autorzy/the authors
Opracowanie graficzne/Graphic design: Hanna Gawlas

Wydawca i druk/Publisher and print:
Oficina Drukarsko-Wydawnicza AKANT s.c.
ul. Kraszewskiego 9
43-400 Cieszyn

ISBN: 978-83-938251-2-7

Lech Kołodziejczyk

▲ Od autora Projektu

Każda twórczość artystyczna to skomplikowany i ogromnie zróżnicowany proces, który jak każde działanie umiejscowiony jest w określonym czasie, odnosi się do fundamentalnych cech danego okresu. Nie można pomijać istotnych aspektów życia społecznego, kontekstu uwarunkowań, w jakich funkcjonuje twórca, ponieważ to właśnie te czynniki (niejednokrotnie do końca nieuświadomiane) mają decydujący wpływ na profil i zakres kreacji. Bowiem twórczość artystyczna to niezwykle czuły barometr, rejestrujący to wszystko, co dzieje się wokół – zarówno jako działanie odwołujące się wprost do otaczającej rzeczywistości, jak i to, które ową rzeczywistość interpretuje, komentuje, syntetyzuje czy wręcz abstrahuje. Każde z nich, posiadając ogromne zaplecze w doświadczeniu wielu pokoleń artystów, jest więc w pełni uprawomocnione, usankcjonowane poprzez tradycję.

Obecny projekt badawczy Katedry Malarstwa *Aktualia* jest próbą artystycznego skomentowania teźniejszej rzeczywistości, znaczącego wydarzenia, poruszającego zjawiska czy też dosadnego w swej wymowie faktu, obok którego nie sposób obojętnie przejść, udawać, iż nic takiego się nie stało.

Właśnie ta bezpośrednia reakcja, najbardziej ludzki odruch dokumentujący naszą wrażliwość, zdolność empatii stanowi tutaj nadrzędny problem malarski.

W tym kontekście obecny projekt Katedry Malarstwa, odnosząc się do najbardziej czytelnych, wyrazistych aktualności, tzw. rzeczywistości zewnętrznej, dokumentując to, co dzieje się wokół nas, co nas porusza, niepokoi, przeraża, stanowi przyczynę autentycznych poruszeń, jest jednocześnie swoistym wyzwaniem, prowokacją. Stawia bowiem elementarne pytanie: czy wypracowany przez artystów-malarzy arsenał środków artystycznych jest w stanie odnieść się do tak postawionego zagadnienia?

Projekt badawczy *Aktualia*, jako swoista kontynuacja dotychczasowych zamierzeń badawczych Katedry Malarstwa, kładzie główny akcent na problem tzw. „Tu i Teraz”, w przeciwieństwie do wcześniejszych projektów wyklucza dokumentację prac malarskich powstałych w okresach minionych – ekspozuje najnowsze dokonania twórcze, niejednokrotnie zrywając z dotychczasowym przyzwyczajeniem, rutyną. Warto w tym miejscu, w tym kontekście zaznaczyć, że – obok omawianych problemów malarskich, a także zagadnień dotyczących metod postępowania: interpretacji, transformacji, abstrahowania – pojawia się fundamentalny aspekt dotyczący samego statusu dzieła malarskiego. Pytania: czym obecnie jest obraz malarski?, jaką funkcję pełni w złożonej rzeczywistości działań artystycznych?, czy jest w stanie odpowiedzieć na istotne problemy współczesnej rzeczywistości?; niejednokrotnie pojawiający się swoisty hermetyzm, ekspozowanie rzeczywistości malarskiej zajętej własną problematyką jako często występujący problem u malarzy-artystów związanych ze środowiskiem akademickim – to wyraźnie ujawniane zagadnienie stanowiące przyczynek do wielu zastanowień, refleksji.

Dla artystów tworzących Katedrę Malarstwa w Instytucie Sztuki UŚ w Cieszynie – gdzie ogromna presja wielowiekowej tradycji malarstwa oraz swoiste sublimowanie języka malarskiego związane z konieczną znajomością całego arsenału konwencji, stylów artystycznych – owa bezpośredniość skomentowania, odniesienia się do ważnych spraw współczesnego świata może stanowić swoiste wyzwanie, twórczą inspirację, nieuchronną prowokację.

Warto wspomnieć, iż projekt *Aktualia* jest kolejnym – czwartym – projektem badawczym realizowanym przez Katedrę Malarstwa Instytutu Sztuki UŚ w Cieszynie. Projekt ten niejako zamyka cykl zamierzeń artystyczno-naukowych rozpoczętych projektem *Postawy*, konfrontacje. Kolejnym był *Twórczość* jako spotkanie z roku 2011, a w roku 2012 został zrealizowany projekt stanowiący syntezę pracy Katedry Malarstwa pt. *Pokolenia*.